QORTI TAL-APPELL

IMHALLFIN

S.T.O. PRIM IMHALLEF MARK CHETCUTI
ONOR. IMHALLEF GIANNINO CARUANA DEMAJO
ONOR. IMHALLEF ANTHONY ELLUL

Seduta ta' nhar it-Tnejn, 23 ta' Novembru, 2020.

Numru 10

Rikors numru 106/12 JVC

Bank of Valletta p.l.c (C2833)

v.

Paschalino Cefai u martu Jenny Cefai

Il-Qorti:

1. Rat ir-rikors tal-appell tal-konjugi Cefai mis-sentenza tal-ewwel Qorti tat-13 ta' Jannar 2015 fejn cahdet l-eccezzjonijiet tal-konvenuti u laqghet it-talbiet attrici bl-ispejjez.

2. L-ewwel Qorti tat is-sentenza taghha wara li kkonsidrat kif gej:

“Illi l-bank rikorrent isostni li l-intimati huma debituri fil-konfront tieghu fl-ammont komplessiv ta’ mija u sitta u sebghin elf u mitt Euro u sittax-il centezmu (€176,100.16). Sabiex jissostanzja l-pretensjoni tieghu r-rikorrent indika fid-dettal fit-talba tieghu l-ammont komplessiv kif inhu mqassam inkluz kif gew kalkolati l-imghaxijiet u ghal kull ammont esebixxa dokumentazzjoni li tipprova tali ammont, fejn fost evidenza ohra gew esebiti l-kuntratti pubblici relattivi kif ukoll il-kontijiet tal-bank. Il-kuntratti gew ukoll konfermati mill-istess Nutara Pubblici li ppubblikawhom permezz tax-xhieda taghhom quddiem il-Qorti.

“Illi min-naha taghhom l-intimati anki permezz tax-xhieda ta’ Paschalino Cefai (fol. 154 et seq tal-process) stess fl-ebda hin ma kkontestaw illi l-ammonti bhala kapital huma dovuti anzi ex admissis xehed illi dawn huma tal-bank u li huma dovuti. Ghalhekk din il-Qorti ma ghandhiex ghalfejn tindaga oltre dwar il-kapitali dovuti u tqis li din it-talba hija gjustifikata. Illi l-intimat izda spjega li ma kienx qed jaqbel li jithallsu mghaxijiet ghaliex skont hu saru diversi tentattivi sabiex isiru l-pagamenti dovuti u kien il-bank rikorrent li m’accettax listess pagamenti. L-istess rikorrent spjega li dan kollu kien rizultat ta’ ordni ta’ ffrizar mahrug f’Marzu 2011 fuq l-assi u l-proprjeta’ tieghu konsegwenza ta’ procedura kriminali pendenti kontra tieghu. Kopja tal-pubblikazzjoni ta’ dan l-ordni giet ukoll esebita fl-atti ta’ din il-kawza a fol. 85. Fix-xhieda tieghu l-intimat spjega minfejn skont hu giet il-proprjeta’ tieghu fosthom illi l-flus li bihom huwa beda n-negozju tieghu gew minn wirt ta’ missieru u mhux minn xi attivita’ llegali li jinsab akkuzat biha.

“Illi f’din il-kawza l-Qorti zgur ma tistax tidhol fil-mertu tal-ordni ta’ ffrizar mahrug filkonfront tal-intimat minn Qorti ohra fi proceduri li ghadhom pendenti. Li zgur huwa minnu izda hu li ghall-hrug tal-ordni ta’ ffrizar ma jahtix u ma ghandu l-ebda responsabbilta’ l-bank rikorrent u ghalhekk ma ghandux ibaghti xi konsegwenzi l-istess bank rikorrent. In oltre jigi rilevat li l-artikolu 22 A tal-Kap. 101 tal-Ligijiet ta’ Malta jipprovdi mezz kif il-Qorti li tkun harget l-ordni ta’ ffrizar tawtorizza li kredituri bona fide jithallsu. Min-naha taghhom l-intimati ma ressqu l-ebda prova li huma pruvaw almenu jottjenu din l-awtorizzazzjoni mill-Qorti l-ohra jew li f’xi mument waslu sal-punt mal-Bank rikorrent li kien hemm bzonn li jsir dan ir-rikors. L-intimati wkoll naqsu li mill-anqas iressqu prova li verament saru xi laqghat mal-Bank ghall-ghan li jigu diskussi l-pendenzi ta’ bejniethom allura wisq anqas tressqet prova li saru tentattivi sabiex isir il-hlas. Ghalhekk ilQorti tqis li l-oggezzjoni tal-intimati milli jhallsu mghaxijiet kif rikjesti mill-Bank abbazi ta’ din l-eccezzjoni mihiex legalment gjustifikata. L-istess argument japplika ghall-eccezzjoni mqajjma mill-intimati li ma ghandhomx ibaghtu l-ispejjez ta’ dawn il-proceduri in vista talimpossibilita’ li kellhom li jhallsu konsegwenza tal-ordni ta’ ffrizar u dan ghaliex ma jaghmel l-ebda sens allura li dawn ghandhom jigu allokati lill-Bank rikorrent li huwa kompletament estraneu ghal dawk il-proceduri.

> "Illi l-intimati jqajjmu wkoll l-eccezzjoni li l-imghaxijiet mhumiex dovuti stante li skont huma gew ikkomputati bhala 'compound interest', haga li m'hijiex permessa skont il-ligi. Il-Qorti rat illi l-Bank rikorrenti cahad illi bejn id-data ta' meta gie kkuntrattat kull debitu rispettiv sad-data tal-call in kien hemm xi kalkolazzjoni ta' imghax li gie kapitalizzat malammont kapitali dovut. Fil-fatt dan jirrizulta wkoll mill-bosta dokumenti esebiti mill-istess Bank. Mid-dokumentazzjoni esebita din il-Qorti hija tal-fehma li l-Bank fil-kalkolazzjoni tieghu tal-imghaxijiet dovuti lilu agixxa fil-parametri tal-ligi u ghalhekk l-eccezzjoni mqajjma mir-rikorrenti f'dan ir-rigward ukoll mihiex gjustifikata."

3. L-appell tal-konjugi Cefai hu kif gej.

Jirrizulta mill-provi illi Pascalino Cefai hu milqut b'ordni ta' iffrizar u tpogga f'pozizzjoni li ma setax ikompli jhallas lil bank il-pagamenti rateali dovuti lilu, u ma jaghmilx sens li l-bank jinsisti ghal hlas tal-ammont bilancjali kollu meta hemm din l-ordni ta' iffrizar. Jissottometti li l-bank seta' talab lil Qorti kompetenti skont il-ligi li jkomplu jithallsu l-pagamenti rateali. Ghalhekk talbu r-revoka tas-sentenza tal-ewwel Qorti u jigi dikjarat li l-kawza hi intempestiva ghax il-bank kien konxju tal-impossibilita` li l-konvenuti jaghmlu l-pagamenti, u l-istess bank seta' ha proceduri legali biex jigbor il-pagamenti mensili dovuti.

4. Il-bank appellat oppona ghall-appell u tenna li ghandu jigi michud.

Konsiderazzjonijiet

5. Dan l-appell ma jattakkax il-fatt li l-bank hu dovut il-kreditu mitlub minnu jew l-imghax, izda l-appellanti qed jikkontendu li huma fl-

impossibilita` li jhallsu l-ammont bilancjali dovut minhabba ordni ta' iffrizar.

6. Fl-ewwel lok din il-Qorti tqis illi bhala stat ta' fatt il-konvenuti naqsu li jhallsu l-pagamenti rateali fuq l-ammonti dovuti u b'hekk sehh 'event of default' kif pattwit bejn il-bank u l-konvenuti fuq il-house loans account, business loans u credit card loan. Il-bank agixxa skont dak pattwit u din il-Qorti ma tistax ticcensura lil kreditur li jfittex ghad-drittijiet tieghu skont kif miftiehem.

7. Hu minnu illi l-konvenuti naqsu li jhallsu ghax kien hemm ordni ta' iffrizar fuq il-proprjeta` tal-istess konvenut in konnessjoni ma' proceduri kriminali mehuda fil-konfront tieghu. Ghal dawn il-proceduri la jahti l-bank, la kien imdahhal fihom bhala istigatur jew bhala kopartecipi fl-allegazzjonijiet kriminali kontra l-istess konvenut.

8. Il-konvenuti qed jissottomettu illi hemm l-impossibilita` tal-adempiment tal-obbligazzjoni. Qed isostni ghalhekk li hemm forza magguri li zzommhom milli jadempixxu l-obbligi taghhom. Din il-Qorti ma tqisx bhala xierqa din id-difiza ghal fatt illi hadd ma jista' jiddefendi ruhu meta l-fatt li jwassal ghan-nuqqas ta' adempiment, li f'dan il-kaz hi l-allegazzjoni tal-fatt kriminali li dwaru ttiehdu proceduri kontrih ikun ta' lok ghalih il-persuna li qed tiddefendi ruhha b'din l-eccezzjoni.

9. Hi gurisprudenza pacifika illi l-kaz fortuwitu ma jehlisx mir-responsabilita` ghad-danni jekk ikun precedut minn htija ta' min ikkaguna d-danni. Ara **Caterina Bezzina v. Giorgio Grech et**, (PA 07/06/1938). Il-kuncett tal-kaz fortuwitu jew forza magguri ma jsehhx meta ghall-hsara jkun ikkontribwixxa l-fatt, pozittiv jew negattiv, tal-bniedem.

10. Skont il-principju tad-dritt, biex ikun hemm il-kaz fortuwitu mhux bizzejjed li jkun avveniment insolitu, sproporzjonat, u li jkun prodott mill-forzi tan-natura, imma jehtieg li jkun inevitabbli, b'mod li ma jistax jigi evitat bid-diligenza ordinarja tal-"bonus pater familias".

11. Il-konvenuti wkoll isostnu li l-bank seta' ha l-proceduri legali biex ikomplu jithallsu l-pagamenti rateali, mhux jitlob il-hlas bilancjali tad-debitu u ghalhekk il-kawza saret intempestivament. Kif gia` nghad il-bank agixxa skont il-ftehim bejnu u d-debituri, u hadd ma' jista' jlum il-bank jekk ezercita d-drittijiet spettanti lilu. L-appellanti qed jirreferu ghal Kap. 101 Artikolu 22A(1) fejn il-Qorti li quddiemha qed tinstema' l-procedura konnessa mar-reati kriminali hemm imsemmija, tista' tordna l-hlasijiet ta' djun lil bona fide kreditur. L-appellanti qed jitfghu l-oneru ta' talba simili fuq il-bank meta hu l-obbligu tad-debitur li kellu jitlob lil Qorti biex tippermetti li jkomplu jsiru l-hlasijiet lil bank, ghax wara kollox huma hwejjgu li gew frizati u jekk ried li ma jaqax f' 'event of default' mal-bank,

kellu kull opportunita` jitlob lil Qorti li qed tisma' l-kawza kriminali biex tawtorizza t-tkomplija tal-hlasijiet minn l-assi ffrizati. Ma jidhirx li d-debitur ghamel xi tentattiv biex jottjeni din l-awtorizzazzjoni jekk verament ried li jissana l-pozizzjoni tieghu u martu mal-bank tul dawn is-snin kollha li ilha ghaddejja l-kawza.

12. Ghalhekk l-aggravju tal-appellanti hu nieqes minn kull fundament, u l-appell jitqies bhala frivolu u vessatorju ghall-ahhar.

Decide

Ghal dawn ir-ragunijiet il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tichad l-appell tal-konjugi Cefai, u tikkonferma s-sentenza tal-ewwel Qorti. Billi l-appell hu wiehed fieragh tikkundanna lill-appellanti jhallsu l-ispejjez ghal darbtejn.

Mark Chetcuti Prim Imhallef	Giannino Caruana Demajo Imhallef	Anthony Ellul Imhallef

Deputat Registratur
rm